

Documents per a l'organització i la gestió dels centres

L'educació bàsica als centres d'educació
especial

02/07/2021

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Índex

L'educació bàsica als centres d'educació especial	3
1 Introducció	3
2 Currículum	3
3 Pla de suport individualitzat	4
4 Avaluació	5
5 Alumnes que comparteixen recursos i serveis de projectes educatius de centres d'educació especial i de centres ordinaris	6
6 Programes de diversificació curricular (PDC)	7
7 Programes de formació i inserció (PFI) adreçats específicament a alumnes amb necessitats educatives especials	9
8 Programes de formació per a la transició a la vida adulta (PTVA)	10
9 Itineraris formatius específics (IFE)	10
10 Centres d'educació especial proveïdors de serveis i recursos (CEEPSIR)	11
11 Pla Les escoles lliures de violències	12
12 Assegurança escolar obligatòria	14
13 Normativa d'aplicació (l'educació bàsica als centres d'educació especial)	14

L'educació bàsica als centres d'educació especial

1 Introducció

La [Llei d'educació](#) recull que l'atenció educativa de tots els i les alumnes es regeix pel principi d'inclusió. Així mateix, s'hi defineixen els criteris d'organització pedagògica que han de facilitar l'atenció educativa de tot l'alumnat i, en particular, d'aquell que pot trobar més barreres en l'aprenentatge i la participació.

El [Decret 150/2017](#), de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, regula l'atenció educativa de tot l'alumnat al llarg de l'escolarització i en la transició a la vida adulta. Té per objecte garantir que tots els centres educatius siguin inclusius mitjançant l'establiment de criteris que orientin l'organització i la gestió dels centres; l'ordenació de mesures i suports per a l'atenció educativa i per a la continuïtat formativa, i la diversificació de l'oferta de serveis dels centres d'educació especial per esdevenir, també, centres d'educació especial proveïdors de serveis i recursos per als centres educatius ordinaris a fi de completar la xarxa de suports a l'educació inclusiva.

El Decret estableix que tot l'alumnat s'escolaritza en centres ordinaris i, només de manera excepcional i a petició de la família, l'alumnat amb necessitats associades a discapacitat severa o profunda s'escolaritza en centres d'educació especial.

El projecte educatiu del centre (PEC) és el document estratègic marc de la institució escolar que defineix el funcionament en l'àmbit curricular, organitzatiu, de gestió econòmica i de gestió de personal, adaptat a la realitat dels i les alumnes i a l'entorn. El PEC concreta, interpreta i aplica les previsions de la normativa vigent als trets característics del centre, d'acord amb les necessitats educatives de l'alumnat i dels objectius que s'hi han establert.

Aquest document s'ha de publicar al web del centre: ha de ser accessible i se n'ha de fer difusió.

2 Currículum

Per a l'organització del currículum, els centres d'educació especial han d'actuar segons el [Decret 101/2010](#), de 3 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments del primer cicle d'educació infantil; el [Decret 181/2008](#), de 9 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del segon cicle de l'educació infantil; el [Decret 119/2015](#), de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària, i el [Decret 187/2015](#), de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria.

En el currículum d'educació infantil el desenvolupament de les capacitats és la fita educativa de l'etapa, que implica la possibilitat d'utilitzar el coneixement, les actituds i les habilitats de manera transversal i integrada en contextos i situacions de la vida quotidiana. Per al desenvolupament de les capacitats s'hi concreten els objectius i els

continguts de cada àrea que cal treballar i s'hi estableixen els criteris que han d'orientar l'avaluació de l'alumnat.

En el currículum de l'educació primària s'hi inclouen els objectius de l'etapa, les competències bàsiques pròpies de cada àmbit que han d'assolir els i les alumnes, els continguts i els criteris d'avaluació de les diverses àrees i les orientacions metodològiques i d'avaluació de cada àmbit.

El currículum s'organitza en àmbits que agrupen les àrees de coneixement que s'han d'impartir en cada nivell de l'etapa, i deixa en funció de l'elecció de les famílies l'àrea de valors socials i cívics o l'àrea de religió, que també s'han d'avaluar com les altres àrees.

La metodologia ha de permetre treballar els continguts de manera integrada, no fragmentats per àrees de coneixement o matèries, i relacionats amb contextos reals i problemes quotidians; ha de preveure tasques que comportin l'ús d'habilitats cognitives de complexitat variada, fomentar l'autonomia i l'autodeterminació de l'alumnat, i que aquest sigui el protagonista dels seus aprenentatges, i ha d'utilitzar recursos i materials diversos que estimulin la curiositat i la creativitat.

En el currículum l'educació secundària obligatòria s'hi recull el conjunt de competències bàsiques, agrupades en dimensions, per àmbits de coneixements; la gradació de l'assoliment d'aquestes competències; els continguts clau relacionats amb cada competència, i orientacions per a l'avaluació. També s'hi proposa una distribució de continguts i criteris d'avaluació per cursos.

Per afavorir l'adquisició de les competències, en ambdues etapes, cal que els aprenentatges siguin:

- transferibles, perquè es poden utilitzar en contextos diferents;
- significatius i permanents, perquè perduren i no s'obliden de seguida;
- productius, perquè permeten fer activitats que no són exclusivament repetitives;
- funcionals, perquè permeten resoldre problemes de la vida quotidiana.

El Departament d'Educació posa a disposició dels centres els documents de desenvolupament curricular de les etapes d'educació infantil, educació primària i educació secundària, que es poden consultar a l'apartat [Currículum i orientació](#) al web de la XTEC, així com els documents [Currículum i orientacions educació infantil](#), [Programar per competències a l'educació primària](#) i [El currículum competencial a l'aula de l'educació secundària](#).

Com que la inclusió ha de ser amb perspectiva de gènere, el Departament d'Educació posa a l'abast dels centres el [blog Coeduca't](#), on hi ha diferents recursos per treballar específicament l'educació sexual des del punt de vista dels drets de les persones, per treballar l'autoconeixement i el coneixement dels altres a partir de la comunicació audiovisual amb perspectiva de gènere, per treballar els drets humans desenvolupant un esperit crític, des de la filosofia amb la mirada de gènere, entre molts altres recursos revisats i disposats per treballar des de l'aula i des del centre.

3 Pla de suport individualitzat

L'article 12 del [Decret 150/2017](#), de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema inclusiu, regula els aspectes relacionats amb el pla de suport individualitzat (PI).

El pla de suport individualitzat (PI) de cada alumne o alumna d'un centre d'educació especial ha de recollir les valoracions i la presa de decisions dels equips docents i la planificació de mesures, actuacions i suports per donar resposta a les necessitats educatives i socials de l'alumnat, a partir de la programació d'aula i amb la participació de la família i, sempre que sigui possible, dels mateixos i les mateixes alumnes.

Per a més informació, consulteu l'apartat *Plans de suport individualitzats (PI)* dels documents [Concreció i desenvolupament del currículum a l'educació infantil i primària](#) i [Concreció i desenvolupament competencial i l'orientació educativa a l'ESO](#), i l'apartat [Pla de suport individualitzat \(PI\)](#) del web de la XTEC. També podeu consultar el document [Orientacions per a l'elaboració del pla de suport individualitzat](#), de 17 de juliol de 2020.

4 Avaluació

La documentació acadèmica i els requisits formals de l'avaluació dels i les alumnes escolaritzats en els centres d'educació especial es regeix per la normativa sobre el procediment, els documents i els requisits formals del procés d'avaluació a l'educació infantil ([Ordre EDU/484/2009](#), de 2 de novembre), a l'educació primària ([Ordre ENS/164/2016](#), de 14 de juny) i a l'educació secundària obligatòria ([Ordre ENS/108/2018](#), de 4 de juliol), respectivament.

L'avaluació és un procés que s'ha de considerar com a part integrant de les activitats educatives i que ha de tenir com a finalitat la millora dels processos que es desenvolupen. En cap cas no ha de pretendre classificar o catalogar els i les alumnes: no se n'avaluen els resultats, sinó els processos de desenvolupament i d'aprenentatge, i també l'adequació de l'actuació per part dels i les professionals per donar resposta a les necessitats de l'alumnat.

En el segon cicle de l'educació infantil, l'avaluació s'ha d'entendre com el procés d'observació i anàlisi sistemàtica del procés d'ensenyament-aprenentatge. L'observació és l'eina fonamental per seguir els progressos dels infants: té com a finalitat recollir informació sobre el seu desenvolupament i, a partir de l'anàlisi, prendre decisions educatives per verificar el grau d'assoliment dels objectius i establir les necessitats de mesures i suports segons les característiques individuals de cada infant.

L'avaluació dels processos d'aprenentatge de l'alumnat en l'educació primària ha de ser contínua i global, amb una observació sistemàtica de l'assoliment dels objectius

educatiu, integradora de les valoracions de totes les àrees, i amb una visió globalitzada del procés d'aprenentatge al llarg de l'etapa i centrada en el desenvolupament i la consolidació de les competències bàsiques.

Els referents per a l'avaluació a l'educació primària, que s'estableixen a l'[article 15](#) del Decret 119/2015, de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària, són les competències bàsiques i els criteris d'avaluació de les àrees. Aquests criteris mostren el grau d'assoliment de les competències bàsiques de cada àmbit.

L'avaluació a l'educació secundària té la finalitat de regular el procés d'aprenentatge i comprovar el grau d'assoliment de les competències dels àmbits, d'acord amb els ritmes i capacitats d'aprenentatge de cada alumne o alumna.

Els referents normatius per a l'avaluació de secundària són el [Decret 187/2015](#), de 25 d'agost, i l'Ordre ENS/108/2018, de 4 de juliol.

Els alumnes amb un pla de suport individualitzat (PI) han de ser avaluats d'acord amb els criteris d'avaluació descrits en el seu pla. Al document [Orientacions per a l'elaboració del pla de suport individualitzat](#) es recull que la possibilitat i les condicions en que un alumne o alumna amb PI pugui obtenir el graduat s'han d'explicitar en el seu PI, del qual han de ser coneixedors l'alumne o alumna i la família. L'equip docent haurà de vetllar en tot cas per la seva continuïtat educativa.

Si un alumne o alumna finalitza l'etapa d'educació secundària obligatòria en un centre d'educació especial i n'assoleix les competències, els objectius i els continguts bàsics, el centre d'educació especial pot sol·licitar, a la Direcció General de Currículum i Personalització, l'expedició del títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria.

A aquest efecte, el centre trameta als serveis territorials corresponents o, si escau, al Consorci d'Educació de Barcelona, la sol·licitud d'expedició del títol, acompanyada de la còpia del document d'identitat i d'una còpia autenticada de l'expedient acadèmic de l'alumne o alumna, de les actes d'avaluació i del pla de suport individualitzat. La Direcció General de Currículum i Personalització un cop revisada la documentació tramesa i amb l'informe favorable de la Inspecció d'Educació, dicta una resolució, en la qual s'autoritza l'expedició del títol de graduat o graduada en educació secundària i realitza els tràmits necessaris per a la seva expedició.

5 Alumnes que comparteixen recursos i serveis de projectes educatius de centres d'educació especial i de centres ordinaris

La resposta educativa proposada a l'alumnat amb necessitats educatives especials pot requerir la participació en projectes educatius del centre d'educació especial i del centre ordinari, amb l'objectiu de proporcionar una atenció especialitzada o d'afavorir la socialització, la interacció i la comunicació entre iguals.

Aquesta proposta es formalitza en un informe de l'EAP de reconeixement de necessitats específiques de suport educatiu i es concreta en el seu pla de

suport individualitzat, d'acord amb els pares, mares o tutors legals, i amb l'autorització prèvia dels serveis territorials o, si escau, del Consorci d'Educació de Barcelona.

Els centres d'educació especial i els centres ordinaris del mateix àmbit territorial han de col·laborar per compartir recursos, coneixement i experiències, amb la finalitat d'oferir una atenció de qualitat a tot l'alumnat i a les famílies.

A fi de garantir la coherència i la complementarietat d'aquesta acció educativa conjunta entre un centre d'educació especial i un centre ordinari, cal que abans de l'inici de curs els professionals d'ambdós centres, conjuntament amb l'EAP, elaborin el pla de suport individualitzat, on es concretin l'atenció i les prioritats educatives per a l'alumne o alumna, les mesures i els suports acordats que es duran a terme en els centres, i els criteris per fer-ne el seguiment i l'avaluació.

En el seguiment de l'evolució d'aquest alumnat i en l'elaboració del pla de suport individualitzat hi participen almenys un o una professional de cada centre i el o la professional de l'EAP corresponent.

L'alumne o alumna amb necessitats educatives especials que s'escolaritza en dos centres per accedir a recursos i serveis de projectes educatius diferents, s'ha de matricular en els dos centres, i les dues matrícules han de constar al Registre d'alumnes (RALC). El centre que custodia l'expedient és el centre on, d'acord amb la resolució corresponent de la direcció dels serveis territorials o, si escau, de la gerència del Consorci d'Educació de Barcelona, l'alumne o alumna tingui més permanència. Aquesta escolarització no pot comportar el trasllat d'alumnat entre els dos centres durant l'horari lectiu.

El director o directora del centre que custodia l'expedient de l'alumne o alumna és qui aprova el pla de suport individualitzat (PI) i el tutor o tutora del centre que custòdia l'expedient és qui lidera i coordina el PI.

Per a l'alumnat que comparteix recursos de dos centres és d'aplicació el que s'estableix a l'article 10 de la [Resolució/EDU/596/2021](#), per la qual s'aproven les normes de preinscripció i matrícula dels i les alumnes als centres del Servei d'Educació de Catalunya i altres centres educatius, en els diversos ensenyaments sostinguts amb fons públics, per al curs 2021-2022.

6 Programes de diversificació curricular (PDC)

En l'etapa de l'educació secundària obligatòria, l'equip docent pot elaborar les programacions corresponents amb l'estructura de programes de diversificació curricular, d'acord amb el que determina l'article 18 del [Decret 187/2015](#), de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria.

Els programes de diversificació curricular constitueixen mesures i suports addicionals que permeten ajustar la resposta pedagògica de forma flexible i temporal, focalitzant la intervenció educativa en aquells aspectes del procés d'aprenentatge i desenvolupament personal que poden comprometre l'avenç personal i escolar.

Finalitat

Els programes de diversificació curricular en centres d'educació especial tenen per finalitat afavorir l'adquisició d'habilitats funcionals que facilitin, a les persones que els cursen, participar en els diversos contextos on es desenvolupa la seva vida adulta, de la manera més autònoma possible.

En aquests programes els continguts es treballen de manera funcional, en situacions de la vida real i de manera diversificada per a cada un dels objectius.

El centre d'educació especial, dins el seu projecte educatiu i en el marc dels programes de diversificació curricular, ha d'elaborar un projecte. L'objecte principal del qual és donar suport a l'alumnat de l'última etapa de l'escolaritat obligatòria, amb la finalitat d'incrementar-ne l'autonomia personal i les competències professionals, per propiciar-ne tant la transició a la vida adulta com la inclusió social i laboral.

Quan aquest projecte preveu la realització d'activitats formatives en entitats del municipi o la comarca, comporta la tramitació d'un conveni entre el Departament d'Educació i l'ens local corresponent. Aquestes activitats no poden superar el 40 % de l'horari setmanal dels i les alumnes.

Alumnes

Pot participar en aquests programes l'alumnat de 16 a 21 anys, escolaritzat en l'etapa obligatòria en centres d'educació especial, proposat per l'equip docent i d'acord amb la família i el mateix alumne o alumna.

Organització

Aquests programes han de prioritzar continguts de tipus pràctic i han d'utilitzar recursos adequats a les característiques personals i socials dels i de les alumnes. La finalitat d'aquests programes és facilitar la inclusió dels i de les alumnes en entorns el més normalitzats possibles.

En el projecte específic de cada programa de diversificació curricular per a la transició a la vida adulta, que ha d'anar acompanyat del compromís del centre mitjançant l'aprovació d'aquest compromís per part del claustre i del consell escolar, convé explicitar el següent:

- a. El títol i la justificació del projecte, que s'ha d'emmarcar dins del projecte educatiu del centre, i n'ha d'incloure la finalitat, els objectius i els destinataris.
- b. Els àmbits curriculars que es treballen i les programacions, amb els objectius, l'organització, la metodologia i els criteris de seguiment i avaluació de l'alumnat.
- c. La distribució horària de les activitats de l'alumnat i els professionals que les impartiran.
- d. Les actuacions en col·laboració amb la família, que han d'incloure: la informació sobre el projecte en relació amb la finalitat, els objectius, l'organització, l'horari, el desenvolupament de les activitats d'aplicació pràctica, el procés de seguiment i l'avaluació; la recollida de les aportacions de la família sobre la concreció del projecte

específic en què participarà el fill o filla; l'establiment del calendari de seguiment de les actuacions específiques derivades del projecte, i l'autorització i compromís de la família a participar en aquest programa.

e. Les actuacions de participació amb l'alumne o alumna respecte a la informació sobre el projecte (finalitat, objectius, organització, horari, desenvolupament de les activitats d'aplicació pràctica, el procés de seguiment i l'avaluació); la recollida de les seves aportacions pel que fa a la concreció del projecte específic i el seu compromís a participar en aquest programa. La participació en el projecte ha de quedar inclosa en les mesures que es recullen al pla de suport individualitzat.

Seguiment i avaluació

El seguiment i l'avaluació de l'alumnat que cursa aquests programes s'han de dur a terme de manera contínua i sistemàtica. S'ha de tenir en compte l'evolució funcional de cada alumne o alumna en relació amb el seu pla de suport individualitzat i amb l'assoliment de les competències generals que preveu el programa.

Quan l'alumne o alumna fa activitats formatives fora del centre, les entitats col·laboradores han de facilitar tota la informació necessària per a l'avaluació i per a la consegüent orientació del seu procés d'aprenentatge.

Tramitació del conveni

S'han d'establir convenis per desenvolupar els programes que comportin la realització d'activitats d'aplicació pràctica subjectes a una avaluació fora del centre. En el cas dels centres públics, el Departament d'Educació ha d'establir convenis amb els ens locals. En els centres concertats, el conveni ha d'incloure, a més, la institució titular del centre.

El procediment per tramitar un conveni és el següent:

- Elaboració del projecte per part del centre d'educació especial segons les indicacions anteriorment descrites.
- Informe favorable de la Inspecció d'Educació respecte de la viabilitat del projecte i el compromís del centre.
- Compromís de l'ens local amb el projecte mitjançant la certificació de l'aprovació per part del ple de la signatura del conveni.
- Els serveis territorials o, si escau, el Consorci d'Educació de Barcelona gestionen el conveni amb l'ens local i el Departament d'Educació.

7 Programes de formació i inserció (PFI) adreçats específicament a alumnes amb necessitats educatives especials

Els programes de formació i inserció (PFI), en la modalitat de plans d'iniciació professional, es poden oferir en els instituts, en els centres d'educació especial, en els centres educatius privats i en els establiments de formació de titularitat de l'Administració local o de qualsevol persona física o jurídica de caràcter privat.

Cada centre ha d'adaptar el desenvolupament del programa a les característiques de l'alumnat que atén. Aquesta adaptació pot consistir a flexibilitzar-ne la durada, els continguts o ambdues coses:

- a. Portant a terme programes de durada adaptada.
- b. Desenvolupant els continguts associats a aquelles unitats de competència del perfil professional que es considerin més adients per al col·lectiu destinatari, centrant-se en aquelles competències que l'alumnat pugui cursar amb més garanties d'èxit.

Aquests programes estan regulats per la [Resolució ENS/1102/2014](#), de 21 de maig, per la qual s'estableixen els programes de formació i inserció per al curs 2014-2015, modificada per la [Resolució ENS/241/2015](#), de 9 de febrer, i per l'annex de la [Resolució ENS/1470/2018](#), de 27 de juny; la [Resolució EDU/1359/2019](#), de 16 de maig, per la qual es modifiquen la Resolució ENS/1102/2014, de 21 de maig, per la qual s'estableixen els programes de formació i inserció, i la Resolució ENS/2250/2014, de 6 d'octubre, de l'estructura dels programes de formació i inserció, i la [Resolució EDU/735/2019](#), de 20 de març, per la qual s'estableix el contingut i la durada dels mòduls de formació general i dels mòduls de formació professional comuns a tots els perfils professionals dels programes de formació i inserció.

Per a més informació dels programes i de la normativa específica, es pot consultar el document [Programes de formació i inserció: desenvolupament i aplicació](#) així com l'apartat [Programes de formació i inserció](#) del web Tria educativa.

8 Programes de formació per a la transició a la vida adulta (PTVA)

Els programes de formació per a la transició a la vida adulta, que es preveuen a l'[Ordre ENS/304/2002](#), d'1 d'agost, estan destinats a nois i noies amb necessitats educatives especials, derivades de discapacitats, que estan escolaritzats en centres d'educació especial o en centres ordinaris. Aquests programes s'encaminen a facilitar el desenvolupament de l'autonomia personal i la integració social incloent, sempre que sigui possible, components de la formació professional específica.

9 Itineraris formatius específics (IFE)

Els itineraris formatius específics (IFE) són ensenyaments professionals adreçats a joves d'entre 16 i 20 anys (durant l'any natural que inicien l'itinerari) amb necessitats educatives especials associades a una discapacitat intel·lectual lleu o moderada que no es troben en disposició de seguir la formació professional ordinària.

Els itineraris, que tenen una durada de quatre anys, inclouen continguts professionalitzadors i continguts relacionats amb el desenvolupament d'habilitats personals i socials de l'alumne o alumna; la seva finalitat és que l'alumnat incrementi

l'autonomia personal i assoleixi les competències professionals que els facilitin la transició a la vida adulta i la inclusió social i laboral.

Aquests itineraris estan regulats per l'[Acord GOV/120/2016](#), de 30 d'agost, pel qual es crea el Pla pilot experimental d'itineraris formatius específics (IFE) per a alumnes amb necessitats educatives especials associades a discapacitat intel·lectual lleu o moderada.

Per a més informació dels programes i de la normativa específica, es pot consultar el document "Itineraris formatius específics: desenvolupament i aplicació" així com l'apartat [Itineraris formatius específics](#) del web Tria educativa.

10 Centres d'educació especial proveïdors de serveis i recursos (CEEPSIR)

L'[article 81](#) de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, estableix que els centres d'educació especial poden desenvolupar els serveis i programes de suport a l'escolarització d'alumnat amb discapacitat als centres ordinaris que determini el Departament .

Segons l'article 25 del [Decret 150/2017](#), de 17 d'octubre, de l'atenció educativa de l'alumnat en el marc d'un sistema inclusiu, els centres d'educació especial poden ser proveïdors de serveis i recursos per a docents d'escoles i centres d'educació secundària.

El Departament d'Educació és qui determina els centres d'educació especial que han de ser considerats proveïdors de serveis i recursos (CEEPSIR).

En el marc d'aquesta col·laboració, els centres d'educació especial poden oferir suport als equips docents d'escoles i centres d'educació secundària per orientar i concretar les actuacions més ajustades a les necessitats educatives de l'alumnat, i desenvolupar programes específics de suport a la seva escolarització en els centres ordinaris que el Departament determini, sempre en coordinació amb els equips directius i els serveis educatius.

S'estableixen dos tipus de programes específics de suport a la inclusió:

- a. De col·laboració en l'atenció directa a l'alumnat amb necessitats educatives especials en coordinació amb el tutor o tutora, l'equip docent, el personal d'atenció educativa i els serveis educatius.
- b. D'aplicació de programes d'estimulació de la comunicació i el llenguatge, les habilitats adaptatives, l'autoregulació emocional o altres.

La planificació del suport ha d'estar inclosa en el projecte educatiu del centre. Els i les docents dels centres d'educació especial que participen en els programes específics de suport a l'escolarització han de ser aquells que poden aportar expertesa en la realització de la tasca. La participació en els programes específics de suport a l'escolarització no suposen, necessàriament, una dedicació a jornada completa i, en tot cas, s'ha d'assegurar que mantenen la cohesió amb l'equip educatiu.

Procediment de provisió de recursos

La comissió d'ordenació educativa de cadascun dels serveis territorials o, si escau, del Consorci d'Educació de Barcelona, avalua les propostes de programes i n'aprova l'aplicació entre els centres reconeguts com a CEEPSIR, i també la durada i l'avaluació quan finalitzen.

Els serveis territorials o, si escau, el Consorci d'Educació de Barcelona han de revisar anualment els recursos i suports dels centres del seu territori per redistribuir-los en funció de les necessitats de l'alumnat que s'ha d'escolaritzar i del que ja està escolaritzat, i dels recursos disponibles.

Els serveis territorials només poden assignar als centres ordinaris de l'àmbit territorial els recursos de plantilla dels CEEPSIR que el Departament d'Educació hagi destinat específicament a aquesta finalitat.

La revisió dels recursos dels CEEPSIR s'ha de fer de manera que, abans de l'inici de curs i acabat el procés de matrícula, els centres ordinaris siguin coneixedors dels recursos de què disposen i els CEEPSIR siguin coneixedors dels centres i dels i les alumnes que han d'atendre.

Procediment per determinar l'alumnat que ha de rebre suport dels CEEPSIR

Pot rebre suport dels CEEPSIR l'alumnat amb necessitats educatives especials, que està matriculat a l'escola ordinària i que ha estat valorat per l'EAP.

Cal que en l'informe de reconeixement de necessitats específiques de suport educatiu o informe de reconeixement de les necessitats educatives que elabora l'EAP, en l'apartat dels suports o recursos que pot necessitar l'alumne o alumna, hi consti el suport del CEEPSIR.

Els recursos i suports intensius que ofereixen els CEEPSIR han de tenir com a finalitat promoure l'autonomia i l'autodeterminació dels i les alumnes, establint estratègies organitzatives i metodològiques que fomentin la implicació i l'aprenentatge dels equips docents i del mateix centre per millorar la qualitat de la resposta educativa dirigida a tot l'alumnat. Per aquest motiu, juntament amb la planificació del suport, se n'ha de planificar la retirada progressiva.

En qualsevol cas, els serveis territorials o, si escau, el Consorci d'Educació de Barcelona determinen quins alumnes i centres han de rebre el suport, i també quin és el centre que l'ha de proveir, i poden revisar també la continuïtat o la intensitat del suport del CEEPSIR, en funció dels informes de l'EAP i de la Inspecció d'Educació, així com la disponibilitat global del recurs en el territori.

11 Pla Les escoles lliures de violències

El pla [Les escoles lliures de violències](#) està adreçat a tots els centres educatius amb l'objectiu de prevenir, intervenir i seguir les situacions de violència.

Tot el personal docent i d'atenció educativa dels centres educatius tenen atribuïdes les

funcions pròpies de protecció contra el maltractament a infants i adolescents, tal com s'estableix al [Protocol marc d'actuacions del 2017 contra el maltractament a infants i adolescents de Catalunya](#), que atribueix a tot el personal docent i tot el personal d'atenció educativa dels centres educatius les funcions de protecció contra el maltractament a infants i adolescents. Aquestes funcions són pròpies de la figura de la delegada o delegat de protecció contra el maltractament definides al punt 7.2 del mateix Protocol marc. D'aquesta manera, el personal docent i d'atenció educativa ha de ser referent davant qualsevol indicatiu de maltractament i s'ha d'adreçar a la direcció del centre perquè pugui intervenir i fer-ne el seguiment.

El personal que treballa en el centre pot esdevenir per a l'alumnat persona de confiança i requereix la formació necessària per ser garant de la protecció dels i les menors quan s'hi adrecen per explicar situacions de violència viscudes, dins o fora del centre educatiu.

Dins del pla Les escoles lliures de violències, cada centre educatiu disposarà d'unes persones referents al claustre, representants de l'alumnat i del consell escolar que, amb diferent nivell d'intervenció i responsabilitat, han de vetllar perquè el centre sigui un entorn segur i lliure de violències.

Aquestes figures de referència són:

- la direcció del centre educatiu,
- la persona referent de coeducació i perspectiva de gènere,
- la persona impulsora de la igualtat del consell escolar,
- les persones referents de violència zero de l'alumnat, dues com a mínim.

Igualment, es proposa l'establiment d'una xarxa de coordinació territorial a cadascun dels serveis territorials d'Educació i al Consorci d'Educació de Barcelona. Aquesta xarxa estarà formada per les respectives persones referents:

- un referent de violències dels ST (coordinador o coordinadora dels SE dels ST),
- un referent de coeducació i perspectiva de gènere dels serveis territorials,
- un referent de l'EAP del territori,
- un referent de la Inspecció educativa,
- professionals de la USAV.

El pla Les escoles lliures de violències implica un nou canal de comunicació (aplicació web) fiable, accessible i inclusiu per denunciar casos d'assetjament, agressió sexual o qualsevol altra forma de violència ja sigui física, psicològica, sexual, emocional. El Departament posa a l'abast de l'alumnat i de tota la comunitat educativa l'aplicació web per comunicar situacions de violència.

El Departament d'Educació crea la Unitat de Suport a l'Alumnat en Situació de Violència (USAV) dependent de la Sub-direcció General d'Educació Inclusiva de la Direcció General de Currículum i Personalització, ubicada als serveis centrals del Departament d'Educació. La funció d'aquesta unitat és gestionar tots els casos que arribin i coordinar-ne l'abordatge, garantir una actuació sense demora i l'escolta activa a les víctimes, i treballar conjuntament amb els serveis territorials. Les persones de

referència compten amb formació especialitzada en perspectiva de gènere i en detecció de violències masclistes.

12 Assegurança escolar obligatòria

En cas d'accident escolar, l'alumnat matriculat als centres d'educació especial i que al RALC estan associats a estudis fins a segon d'ESO, estan coberts per la Seguretat Social i s'han d'adreçar, amb la targeta sanitària, al centre sanitari públic més proper del seu municipi i declarar que es tracta d'un accident escolar que s'ha produït dins de l'horari lectiu. La factura dels tractaments va a càrrec del CatSalut.

D'altra banda, cal cursar l'assegurança escolar obligatòria per a l'alumnat que al RALC està associat a tercer i quart de l'ESO o a una altra oferta formativa postobligatòria (PFI i IFE). Podeu consultar el document específic "[Assegurances, reclamacions patrimonials i assistència jurídica al personal](#)" on s'explica el procediment que cal seguir.

13 Normativa d'aplicació (l'educació bàsica als centres d'educació especial)

- [Llei 13/2014](#), del 30 d'octubre, d'accessibilitat (DOGC núm. 6742, de 4.11.2014)
- [Llei 14/2010](#), del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència (DOGC núm. 5640, de 2.6.2010)
- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)
- [Decret 150/2017](#), de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu (DOGC núm. 7477, de 19.10.2017)
- [Decret 119/2015](#), de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària (DOGC núm. 6900, de 21.6.2015)
- [Decret 187/2015](#), de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 6945, de 28.8.2015)
- [Decret 181/2008](#), de 9 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del segon cicle de l'educació infantil (DOGC núm. 5216, de 16.9.2008)
- [Ordre ENS/108/2018](#), de 4 de juliol, per la qual es determinen el procediment, els documents i els requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 7659, de 9.7.2018)
- [Ordre ENS/164/2016](#), de 14 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació en l'educació primària (DOGC núm. 7148, de 23.6.2016)
- [Ordre EDU/484/2009](#), de 2 de novembre, del procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació del segon cicle de l'educació infantil (DOGC núm. 5505, de 13.11.2009)

- [Ordre ENS/193/2002](#), de 5 de juny, per la qual es regula la formació pràctica a centres de treball i els convenis de col·laboració amb empreses i entitats (DOGC núm. 3657, de 14.6.2002)
- [Resolució/EDU/596/2021](#), per la qual s'aproven les normes de preinscripció i matrícula d'alumnes als centres del Servei d'Educació de Catalunya i altres centres educatius, en els diversos ensenyaments sostinguts amb fons públics, per al curs 2021-2022 (DOGC, núm. 8357, de 5.3.2021)
- [Acord GOV/97/2017](#), de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Protocol marc d'actuacions contra el maltractament a infants i adolescents de Catalunya
- [Acord GOV/120/2016](#), de 30 d'agost, pel qual es crea el Pla pilot experimental d'itineraris formatius específics (IFE) per a alumnes amb necessitats educatives especials associades a discapacitat intel·lectual lleu o moderada.